

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Дипломске академске студије

Студијски програм: Српски језик и књижевност

Назив предмета	Компаративна имагологија			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
	Изборни	Први	2+2	5
Наставници	Проф. др Саша Шмуља, мр Валентина Милекић			

Условљеност другим предметима

Није условљен другим предметима.

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог предмета је да студенте темељно упозна с једним од важних поетичких аспеката књижевног текста у оквиру методологије имаголошких истраживања књижевности у свијету и код нас. На тај начин ће поетичка функција *слике о другом* бити тумачена адекватном и модерном методологијом, уз одговарајућу литературу и лектуру. У средишту пажње биће путописна књижевност, као и белетристика која у себи садржи умјетнички интерпретиране интерлитерарне и интеркултурне везе.

Исходи учења (стечена знања):

Предмет подразумева истраживање и систематизацију оних слика које у књижевном тексту функционишу као одраз људске свијести о другом, страном, туђем (човјеку, народу, култури) и које се конституишу на различите начине. Као хетероимажи, ове умјетнички функционалне слике могу се конституисати као егзотизам, стереотипија, ксенофобија, ксенофилија итд. Предмет имаголошког проучавања књижевности свакако су и тзв. аутоимажи, то јест оне слике које у књижевном тексту функционишу као слика о себи и своме сопственом идентитету, колективитету, менталитету. У радовима теоријске природе који су наведени у основном списку литературе, студенти ће упознати елементарне референце и базичне координате имаголошког проучавања књижевности, одговарајућу апаратуру, методологију и терминологију, док ће на конкретним књижевним текстовима примијенити стечена теоријска знања. Тако ће се очекивани исходи учења показати као успјешан спој теоријскометодолошког знања и читалачког искуства које ће у оквиру овог предмета бити знатно проширено.

Садржај предмета:

Садржај предмета Компаративна имагологија конципиран је према моделу истраживања који су у науци о књижевности начинили водећи компаратисти и истраживачи имаголошких елемената књижевног текста. Прије свега мислимо на најеминентније свјетске теоретичаре, утемељиваче и познаваоце имагологије као књижевно-културолошке дисциплине. То су Данијел-Анри Пажо, Hugo Dysernick, данас Манфред Белер, Јуп Лерсен итд. У српској књижевности ослонићемо се на радове Зорана Константиновића, Тихомира Брајовића, Владимира Гвоздена и друге. Након исцрпног увода у имаголошко тумачење књижевног текста у којем ћемо се упознати с основним појмовима, терминологијом, методологијом, полазиштима и циљевима имаголошког проучавања књижевности, и детаљног упознавања са научном апаратом коју имаголошки метод подразумева, посветићемо се конкретним проучавањима књижевних текстова који у својој структури и поетици садрже оне елементе који су у домену компаративне имагологије. У путописима и другим белетристичким жанровима српске и свјетске књижевности предмет проучавања биће поетичка функција хетероимагинирања, аутоимагинирања, стереотипије,

идентитета, менталитета итд. Због изузетно обимног списка лектире овдје оперишемо општим категоријама жанрова, уз важну напомену да је путопис књижевна врста у којој су се окушали највећи српски и свјетски писци и у њој оставили непроцјењиво богатство слика које у књижевном тексту функционишу као умјетнички знак и стваралачки траг који се литераризовао у сусрету писца с другом културом, народом, земљом итд., те се на тај начин и конституисао као предмет проучавања компаративне имагологије данас.

Методe наставe и савладавања градива:

Предавања, лектира, семинарски рад, дискусија на вјежбама.

Литература:

Manfred Beller, Joep Leerssen (Eds.), *Imagology. The cultural construction and literary representation of national characters*, Amsterdam – New York, 2007.

Јуп Лерсен, „Историја и метод имагологије“, с енглеског превела Светлана Митић, *Филолог*, Бања Лука, број 7, 2013, 299–312. [<http://dx.doi.org/10.7251/FIL1307299L>]

Davor Dukić (Hrsg.), *Imagology today. Achievements, challenges, perspectives / Imagologie heute. Ergebnisse, Herausforderungen, Perspektiven*, Bouvier Verlag, Bonn, 2011.

Свој и туђ. Слика другог у балканским и средњоевропским књижевностима, Зборник радова, уводни текст Зорана Константиновића, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2006.

Зоран Константиновић, „Од имагологије до истраживања менталитета“, текст у часопису *Умјетност ријечи*, XXX, 2, Загреб.

Зоран Константиновић, *Литерарно дело и национални менталитет*, Београд, 2006.

Тихомир Брајовић, *Идентично-различно. Компаративно-имаголошки оглед*, Београд, 2007.

Waldemar Zacharasiewicz, *Imagology Revisited*, Studia Imagologica, Amsterdam – New York, 2010.

Владимир Гвозден: „Полазишта и циљеви имаголошког проучавања књижевности“, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 49, св. 1/2 (2001), стр. 211–224.

За студенте који изаберу овај предмет доступан је и знатно шири списак семинарске литературе.

Облици провјере знања и оцјењивање:

Семинарски рад, колоквијум, рад на настави, писмени и усмени испит.

Присуство и активност	Колоквијум	Семинарски рад	Завршни испит
10 %	20 %	20 %	50 %

Посебна назнака за предмет:

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Саша Шмуља